

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

Робоча програма «Навчальної практики». Одеса: ОНУ, 2022. 20 с.

Розробники:

Кириченко М.В., старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

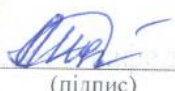
Протокол № 1 від "26" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Погоджено із гарантом ОПП

(Наталія МАСЛІЙ)
(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від "30" вересня 2022 р.

Голова НМК

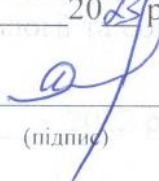

(Олег ХОРОШИЛОВ)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри Світового господарства і МЕН

Протокол № 1 від "28" серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від " " _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(_____)

(підпис)

(ім'я Прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4,5 годин – 135 Змістових модулів – 3	Галузь знань <i>29 Міжнародні відносини</i> Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини Рівень вищої освіти: <i>Перший (бакалаврський)</i>	Нормативна (обов'язкова освітня компонента)	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	4-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	6-й
		<i>Лекції</i>	
		0 год.	0 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		0 год.	0 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		0 год.	0 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		135 год.	135 год.
Форма підсумкового контролю: <i>залік</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна практика є важливою складовою освітньо-професійної програми підготовки бакалавра з міжнародних економічних відносин і має на меті систематизацію, розширення і закріплення професійних знань, формування у студентів початкової компетенції ведення самостійної навчальної роботи, самостійного отримання знань, умінь, навиків.

Навчальна практика надає студентам можливість застосувати теоретичні знання, які вони здобули під час навчання, для розв'язання практичних задач. Це дозволяє їм набути практичного досвіду в сфері міжнародних економічних відносин і розуміти, як теорія перетворюється на практику.

Під час практики студенти знайомляться з реальними завданнями і викликами, які стоять перед економістами-міжнародниками в глобальному бізнес-середовищі. Це допоможе підготувати їх до конкуренції на ринку праці та збільшити їхню привабливість для роботодавців.

Студенти зможуть спілкуватися з фахівцями їхньої спеціальності, побудувати корисні професійні контакти і знайти свою більш вузьку спеціалізацію в даній сфері.

Розв'язання практичних фахових завдань економіста-міжнародника дозволяє студентам поглибити своє розуміння різних культур і способів фахової практичної роботи. Це особливо важливо для бакалаврів міжнародних економічних відносин, оскільки вони будуть мати справу з різними країнами та регіонами.

Під час практики студенти отримають можливість розвивати навички, такі як аналіз даних, прийняття рішень, комунікація, лідерство та багато інших, що є критичними для кар'єри в міжнародних економічних відносинах.

Досвід розв'язання практичних завдань різного рівня складності в сфері міжнародних економічних відносин позитивно вплине на резюме студентів, роблячи їх більш привабливими для потенційних роботодавців і збільшуючи їх шанси на успішну кар'єру.

Предметом навчальної практики є проведення порівняльного аналізу економічного розвитку і стану платіжного балансу двох країн. Країни для порівняльного аналізу студент обирає самостійно, узгоджуючи свій вибір з керівником практики.

Метою навчальної практики бакалаврів міжнародних економічних відносин (МЕВ) є надання студентам можливості практично застосовувати та розвивати теоретичні знання, які вони здобули під час навчання, для розв'язання реальних практичних завдань, що пов'язані з міжнародними економічними питаннями:

1. Набуття практичного досвіду: Бакалаври МЕВ мають можливість відчувати, як функціонує справжній бізнес та міжнародні економічні відносини. Це дозволяє їм застосовувати свої теоретичні знання на практиці і розвивати навички, необхідні для успішної кар'єри в цій галузі.

2. Розширення професійного спектру: Практика допомагає бакалаврам МЕВ зрозуміти різноманітні аспекти міжнародних економічних відносин, включаючи міжнародну торгівлю, зовнішньоекономічні відносини країн, міжнародну фінансову систему, політичні аспекти і багато інших.

3. Розвиток аналітичних навичок: Практика допомагає студентам розвинути аналітичні та дослідницькі навички, що необхідні для аналізу міжнародних економічних явищ та прийняття обґрунтованих рішень.

4. Спілкування професійною мовою: Під час розв'язання практичних завдань бакалаври МЕВ мають можливість встановити професійні контакти з експертами та фахівцями у сфері міжнародних економічних відносин, що може призвести до майбутніх можливостей для роботи або співпраці.

5. Підготовка до ринку праці: Навчальна практика підготовляє студентів до викликів, які стоять перед ними на ринку праці, допомагаючи їм набути практичний досвід та довести свою цінність для майбутніх потенційних роботодавців.

6. Розширення культурного розуміння: Практика може включати в себе роботу з різноманітними іноземними професійними та літературними джерелами, що допомагає студентам розширити своє розуміння різних культур та розвинути відповідні адаптаційні навички.

Під час проходження практики студент отримує додаткові теоретичні і практичні знання з питань МЕВ.

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.</p> <p>ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вмінти адаптуватися до них.</p> <p>СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p> <p>СК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності</p>
Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>РН1 Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.</p> <p>РН 6 Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.</p> <p>РН 7 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>РН 23 Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.</p> <p>РН 24 Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків.</p>

Після проходження навчальної практики на другому курсі спеціальності МЕН, студенти повинні мати ряд практичних знань, вмінь та навичок, які допоможуть їм стати компетентними фахівцями в цій галузі.

Студенти повинні мати знання:

1. Знання міжнародної економіки: Студенти повинні розуміти основні принципи міжнародної торгівлі, фінансів, інвестицій та інших аспектів міжнародної економічної системи.

2. Робота з даними: Знання та навички в роботі з економічними та статистичними даними, включаючи їх обробку та інтерпретацію.

3. Розуміння міжнародних правових аспектів: Розуміння міжнародного та торговельного права, договорів та угод, які регулюють міжнародну економічну діяльність.

4. Фінансові навички: Знання про міжнародні фінанси, валютні операції, управління ризиками та інші фінансові аспекти глобальної економіки.

5. Підприємницькі навички: Розуміння підприємницького духу, здатність до прийняття рішень та управління проектами.

6. Практичний досвід: Досвід роботи з розв'язання складних і комплексних практичних завдань, що допоможе студентам легше впоратися з професійними викликами в майбутньому.

7. Соціальна відповідальність та етика: Розуміння етичних аспектів міжнародних економічних відносин та їхнього впливу на суспільство.

Ці навички допоможуть майбутнім фахівцям з МЕВ використовувати свою освіту та досвід для вирішення складних економічних проблем у світі глобальної економіки та міжнародних відносин.

Вміння, які студенти повинні мати після закінчення навчальної практики:

1. Аналітичні навички: Вони повинні вміти аналізувати міжнародні економічні явища, розпізнавати тенденції та прогнозувати їхні наслідки.

2. Міжкультурна компетентність: Здатність ефективно співпрацювати з представниками різних культур, розуміючи їхні особливості та особливості міжнародних економічних відносин.

3. Комунікативні навички: Здатність ефективно спілкуватися та представляти ідеї, як в письмовій, так і в усній формі.

3. Організація проведення навчальної практики

Організація практики починається з документального оформлення. Документальне оформлення здійснюється на базі практики, якою є кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин.

За 7 днів до початку практики проводиться *установча організаційно - методична конференція* за участю завідуючого кафедрою, керівників практики від кафедри світового господарства і МЕВ, на якій студентам-практикантам встановлюються цілі і задачі практики, пояснюються завдання, представляється програма. Також студентами заповнюється щоденник практики, який підписується деканом факультету. Щоденник практики відображає повне і своєчасне виконання програми практики студентом на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин.

Призначається керівник практики від кафедри, який повинен:

-Затвердити робочий план практики, складений студентом-практикантом на основі загальної програми практики з урахуванням особливостей індивідуального завдання, що отримав студент. План представляється в щоденнику практики.

-Здійснювати постійне керівництво практикою студентів, надавати необхідні вказівки і завдання практикантам згідно з їх робочими планами, перевіряти їх виконання.

-Перевіряти якість підготовленого студентом звіту, надавати вказівки щодо виправлення виявлених недоліків.

Після закінчення практики керівник складає відгук на студента-практиканта в щоденнику. У відгуку він відмічає вміння студента самостійно вирішувати окремі питання і правильно використовувати на практиці теоретичні знання і діюче законодавство. У відгуку керівник ставить відмітку роботі студента, яку він виконував на протязі періоду практики (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). Керівник практики підписує відгук і подає його на підпис деканові факультету.

Студент-практикант в процесі проходження практики повинен:

-Перед проходженням практики вивчити програму, отримати методичні консультації у керівника практики і, на основі цього, скласти робочу програму практики з урахуванням особливостей конкретної кафедри. Робочу програму необхідно занести в щоденник практики та затвердити з керівником практики, що підтверджується його підписом.

-Отримати і виконати індивідуальне завдання згідно з видом практики, особливостями бази практики.

-У день початку практики необхідно ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку бази практики, техніки безпеки і строго їх виконувати на протязі практики.

-Ознайомитись з розкладом обов'язкових консультаційних занять, які проводяться у вузі та відвідувати їх.

-Виконувати своєчасно завдання практики, які передбачені програмою практики і надані керівником практики.

-Регулярно вести щоденник, відображати в ньому склад і результати виконання за період практики робіт.

-Студент-практикант повинен нести відповідальність за виконану роботу і за результати практики.

Представлена програма є основним учбово-методичним документом для студентів та керівників практик від навчального закладу та бази практики. Основна задача даної програми практики полягає у чіткому плануванні та регламентації діяльності студентів і викладачів в період навчального процесу, який проводиться на базі практики. Ознайомившись з даною робочою програмою, студент зможе більш конкретно представити вимоги до проходження практики як з точки зору змісту, так і оформлення, оцінки, порядку захисту.

4.Зміст навчальної практики

Зміст навчальної практики студентів другого курсу спеціальності МЕН на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин, може варіюватися залежно від отриманого студентом у керівника практики завдання. Однак основні складові включають наступні елементи:

Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини як складова міжнародних економічних відносин, їх сутність та місце у світогосподарських зв'язках. Передумови виникнення, принципи розвитку та необхідність міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин. Фактори та тенденції,

що впливають на розвиток міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин. Система грошових відносин, що формує міжнародні валютнофінансові та кредитні відносини. Ефективність функціонування міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин. Принципи та форми реалізації валютної політики. Роль держави у міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносинах

Валютні ринки, їх типи та особливості на сучасному етапі. Валютний ринок, учасники валютного ринку, функції валютного ринку, валютні операції. Валютна біржа. Валютна позиція банку, її типи та оцінка. Способи платежу на валютному ринку. Види валютних операцій. Ринок «спот і форвард». Валютні операції «своп, аутрайт». Ринок опціонних та ф'ючерських операцій. Форексні валютні ринки, ринки євровалют, зовнішні ринки деривативів, термінові валютні ринки. Валютні опціони та валютний арбітраж. Моделі валютного ринку. Попит та пропозиція іноземної валюти.

Поняття та макроекономічна роль платіжного балансу. Історичні та методологічні аспекти систематизації й обліку міжнародних операцій в платіжному балансі. Концепція резидентності. Призначення і структура платіжного балансу. Зміст основних рахунків платіжного балансу. Рахунок поточних операцій. Рахунок операцій з капіталом та фінансовими інструментами. Класифікація статей платіжного балансу. Принципи організації обліку міжнародних операцій. Основні правила запису операцій у платіжному балансі. Методика розрахунку загального сальдо платіжного балансу. Чинники, які впливають на стан платіжного балансу. Поняття рівноваги платіжного балансу. Фінансування сальдо платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу.

Науково-дослідна діяльність студента-практиканта: виконання індивідуальних дослідницьких економічних завдань протягом практики та складання відповідного звіту; підготовка PowerPoint презентацій.

Ці навички і компетенції роблять студентів МЄВ, які проходили навчальну практику на кафедрі світового господарства і міжнародних економічних відносин, більш підготовленими до практичної роботи за фахом та відкривають студентам шлях для подальшого вивчення практичних дисциплін з МЄВ.

Конкретний час проведення практики визначається навчальним планом і наказом по Університету. До програми практики (крім спеціальних питань) можуть входити прослуховування лекцій, виконання індивідуальних завдань, проведення екскурсій, оформлення та захист звіту з практики.

Організація навчальної практики

Навчальна практика студентів 2 курсу - здобувачів 1 рівня вищої освіти спеціальності 292 “Міжнародні економічні відносини” в ОНУ імені І. І. Мечникова - відбувається відповідно до навчального плану спеціальності – 2-й рік навчання, 4-й семестр для денної форми навчання, та на 3 курсі у 6 семестрі для заочної форми навчання. Проходження практики передбачає реалізацію трьох основних етапів: організаційного, дослідницького і завершального.

Програма практики

Змістовий модуль 1. Організаційний етап.

Тема 1. Організаційна конференція. Отримання завдання, складання графіку проходження практики. Розподіл індивідуальних завдань.

Змістовий модуль 2. Дослідницький етап.

Тема 2. Порівняльний аналіз факторів формування валютного курсу двох країн.

Тема 3. Теоретичні основи аналізу валютного курсу країни.

Тема 4. Тестування теорій факторів формування валютного курсу для двох країн

Тема 5. Кореляційно-регресійний аналіз впливу монетарної політики на економіку двох країн

Змістовий модуль 3. Завершальний етап.

Тема 6. Написання висновків та опрацювання списку використаних джерел.

Тема 7. Підготовка звіту та обговорення результатів проходження практики.

Організаційний етап передбачає проведення установчої конференції, учасниками якої є студенти 2 курсу, їхні наукові керівники, відповідальна особа за спеціальністю. На цьому етапі: визначаються основні цілі та завдання практики, опрацьовується індивідуальна по кожному з практикантів програма, яка має включати всі змістовні частини наїчальної практики та терміни виконання видів робіт, що входять до неї. Здобувачі вищої освіти ознайомлюються зі звітною документацією. Проходить розподіл індивідуальних завдань. Студентам надаються країни на вибір для статистичного аналізу. Країни кожного року різні та не повторюються.

Дослідницький етап передбачає проведення студентами дослідницької діяльності згідно встановленого плану та рекомендацій.

Завершальний етап представлений підготовкою звітної документації студентами (щоденник практики, звіт, презентація), науковими керівниками (оцінка в індивідуальному плані студента, у відомості підсумкового контролю, написання характеристики на здобувача вищої освіти), підсумковою конференцією, під час якої відбувається обговорення результатів навчальної практики, висловлюються пропозиції щодо поліпшення умов її проведення, модернізації змісту та форм роботи з студентами, оцінюванням результатів проходження практики.

Базами проходження навчальної практики є кафедра Світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ ім. І.І. Мечникова.

Зміст дослідницького етапу навчальної практики

Тема звіту: «Порівняльний аналіз факторів формування валютного курсу двох країн»

Зміст роботи:

1. Розділ 1: «Теоретичні основи аналізу валютного курсу країни». У розділі дозволяється використання тільки іноземних, мовами ЄС, статей (не менше 70% від загального обсягу розділу) та статей, надрукованих у країнах СНД протягом 2016-2021 років (не більше 30% від загального обсягу розділу), з

обов'язковим посиланням. Обсяг розділу 8-10 сторінок. Відповідний матеріал курсової роботи має бути оновлений на 50%.

Рекомендовано охопити такі питання у I розділі:

А) Режим вал. курсу країни

Б) Структура вал. резервів ЦБ (сайт ЦБ чи IMF:

<https://data.imf.org/regular.aspx?key=61280813>)

В) Монетарна та валютна політика країни

Статті можна знайти на сайтах: ssm, nber, google scholar, nbuv, EastView.

2. Розділ 2: «Тестування теорій факторів формування валютного курсу для двох країн»

Необхідно зробити порівняльний аналіз динаміки валютних курсів з 1990 по 2021 рік та відповісти на питання:

Обов'язкова наявність показників обох країн на одному графіку.

2.1. Порівняльний аналіз динаміки валютного курсу (якщо країни мають спільну валюту – аналіз динаміки спільної валюти (актуально для країн Євросони))

2.2. Чи відповідає динаміка курсу паритету купівельної спроможності? Розрахуйте реальний валютний курс для відповідного періоду.

2.3. Чи є взаємозв'язок між умовами торгівлі і валютним курсом?

2.4. Чи пов'язані чиста міжнародна інвестиційна позиція і валютний курс?

2.5. Чи працює теорія непокритого процентного паритету для даного валютного курсу? Чи є вплив диференціалу реальних відсоткових ставок та встановлення валютного курсу?

2.6. Чи впливали рахунок за поточними операціями на валютний курс?

2.7. Чи пояснює модель монетарного підходу рух валютного курсу?

Для кожного пункту необхідно побудувати графіки руху валютного курсу та його факторів для двох країн, тобто на кожному графіку мають бути дані за двома країнами.

3. Розділ 3: «Кореляційно-регресійний аналіз впливу монетарної політики на економіку двох країн»

Дослідницький етап навчальної практики офіційно оформлюється в складі письмового звіту про практику.

Вимоги до звіту

Звіт з практики містить: титульну сторінку, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних інформаційних джерел, додатки. Заголовки структурних частин звіту „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкуються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Кожну структурну частину роботи слід починати з нової сторінки.

Текст звіту з практики потрібно набирати на комп'ютері таким чином, щоб залишалися поля: від лівого краю тексту — 30 мм, від правого — 10 мм, від верхнього та нижнього краю до рядків тексту — 20 мм. Текст слід друкувати через 1,5 інтервали, використовуючи шрифт Times New Roman 14.

Титульна сторінка має єдину форму і реквізити. Вона оформляється згідно встановленого зразка.

Нумерація сторінок починається з титульної сторінки, але номер на ній не ставиться, нумерація починається з першої сторінки вступу, яка має 3 номер.

Зміст розміщується на другій сторінці. У ньому послідовно перераховуються усі частини звіту: вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки. Проти кожної назви відповідної частини звіту вказується номер сторінки, на якій вона починається, що полегшує пошук необхідного розділу.

Рисунки, які наводяться в звіті і вміщують схеми, графіки, діаграми, слід нумерувати послідовно арабськими цифрами. Вони розміщуються одразу ж після посилань на них в тексті і супроводжуються підписом назви, який розміщується нижче рисунка в одному рядку з його номером (наприклад: Рис.1.1. Надходження прямих іноземних інвестицій в Україну у 2011-2015 рр., млрд. дол. США).

При використанні у звіті великого обсягу цифрового матеріалу його слід подавати у вигляді таблиць. Слово “Таблиця” та її номер пишуться над правим верхнім кутком таблиці, а під ними — по центру заголовок, який повинна мати таблиця.

На цитати потрібно давати посилання в квадратних дужках [...] з зазначенням номеру джерела та через кому сторінки, а в списку використаних інформаційних джерел вказувати прізвище та ініціали автора, назву, місто видавництва та рік видання, а також сторінку чи загальну кількість сторінок, якщо посилання йде на декілька джерел, то між їх номерами в квадратних дужках ставиться крапка з комою. Наприклад, «...цей принцип призводить до найефективнішого і найбільш економічного поділу праці між різними країнами» [10, с. 32].

Допоміжний матеріал (інструкції, методичні вказівки, бланки документів, ілюстрації тощо) слід виносити в додатки. В додатках не допускається наявність незаповнених бланків відповідної документації. Документи повинні бути оформлені з дотриманням всіх вимог. Документи, що є лише простими копіями, підписуються у верхньому правому кутку “копія”, а документи, в складанні яких студент приймав участь оформляються належним чином. Додатки слід позначити послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б тощо. Зв'язок основного тексту з додатками здійснюється через посилання, що вживаються зі словом „дивися”, воно зазвичай скорочується і береться разом із шифром у круглій дужці за формою: (див. додаток Ж).

Бібліографічний матеріал у звіті з практики — це ключ до джерел, якими користувався автор при його написанні. Крім того, такий матеріал у певній мірі є вираженням наукової етики й культури наукової праці. У звіті з практики список

використаних джерел оформляється за алфавітом прізвищ авторів чи заголовків або за номером посилання у звіті (див. додаток Д).

Мінімальний обсяг звіту 25 сторінок, максимальний — 40 сторінок формату А4. Звіт вважається завершеним, якщо він одержав позитивний відгук.

Після проходження навчальної практики студент звітує керівнику практики в письмовій формі. Студент оформлює письмовий звіт про проходження практики. До загальнообов'язкових вимог відноситься наявність таких елементів, як:

- титульний аркуш;
- вступ, який містить опис сутнісних рис проведеного на практиці дослідження, його об'єкт, предмет, мету та завдання;
- індивідуальний план роботи на практиці;
- теоретичну проведеного частину студентом дослідження;
- практичні розділи дослідження;
- звіт про виконання плану навчальної практики;
- характеристику практиканта як дослідника;
- щоденник практики, оформлений відповідно до встановлених вимог.

Оформлений індивідуальний план із додатками та звіт подаються на кафедру не пізніше наступного тижня з моменту закінчення терміну практики. Оцінка за виконання навчальної практики фіксується у залікових книжках.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

«Кореляційно-регресійний аналіз впливу монетарної політики на економіку двох країн»

Кореляційно-регресійний аналіз – це побудова та аналіз економіко-математичної моделі у вигляді рівняння регресії (рівняння кореляційного зв'язку), що виражає залежність результативної ознаки від однієї або кількох ознак-факторів і дає оцінку міри щільності зв'язку.

Правильне застосування кореляційних методів дає змогу зрозуміти глибинну сутність процесів взаємозв'язків. Кореляційні зв'язки виявляються не в кожному окремому випадку, а в середньому для багатьох випадків. У цих зв'язках між причиною і наслідком немає повної відповідності, а спостерігається лише певне співвідношення. Особливості кореляційних зв'язків породжують у теорії кореляції два завдання визначити теоретичну форму зв'язку (регресійний аналіз) і виміряти щільність зв'язку (кореляційний аналіз). Перше полягає в тому, щоб знайти форму функціонального зв'язку, яка найбільшою мірою відповідає суті кореляційної залежності. Друге – виміряти за допомогою спеціальних показників, якою мірою кореляційний зв'язок наближається до зв'язку функціонального.

Кореляційно-регресійний аналіз складається з таких етапів:

1. попередній (апріорний) аналіз,
2. збирання інформації та її первинна обробка,
3. побудова моделі (рівняння регресії),
4. оцінка й аналіз моделі.

Такий поділ досить умовний, оскільки окремі етапи тісно пов'язані між собою, а результат, отриманий на одному етапі, дає змогу скоригувати висновки

попередніх етапів кореляційно-регресійного аналізу. Під попереднім аналізом розуміють весь процес дослідження явища, що розглядається, до збору вихідної інформації. На цьому етапі формуються основні напрями всього кореляційно-регресійного аналізу, формулюється завдання дослідження, обирається методика вимірювання результативного показника, тобто вимірник, який найкраще характеризує цей показник, визначається кількість факторів, що найсуттєвіше впливають на результативну ознаку. Факторні ознаки повинні відповідати таким вимогам:

1. бути кількісними, найкраще – неперервними,
2. розраховуватися з відношення до однієї бази,
3. не дублювати одна одну, тобто не відображати ту саму сторону досліджуваного явища.

До інформаційної бази кореляційно-регресійного аналізу ставляться відповідні вимоги. Сукупність має бути досить великою за обсягом (за кількістю одиниць або спостережень), щоб визначені у процесі кореляційно-регресійного аналізу статистичні характеристики були достатньо типовими й надійними. Вихідні дані мають бути якісно та кількісно однорідними. Якісна однорідність передбачає наближеність умов формування результативних і факторних ознак, кількісна – відсутність одиниць спостереження, які за своїми числовими характеристиками суттєво відрізняються від основної маси даних.

Головний метод забезпечення однорідності – групування. Для збільшення кількості спостережень часто використовують метод об'єкто-періодів, суть якого полягає в тому, що дані з кожного об'єкта сукупності за кілька років розглядаються як самостійні спостереження.

Під час побудови кореляційно-регресійної моделі (рівняння регресії) передусім виникає питання про тип функції, яка найкраще відображає взаємозв'язок між результативною ознакою та ознаками-факторами, тобто вибір форми зв'язку. За формою розрізняють кореляційні зв'язки прямі й обернені, лінійні й криволінійні (нелінійні), одно- й багатofакторні. Прямі й обернені зв'язки розрізняють залежно від напрямку зміни результативної ознаки. Якщо вона змінюється в тому самому напрямі, що й факторна (із збільшенням и результативна ознака збільшується, а із зменшенням – зменшується), то це – прямий зв'язок, якщо в іншому напрямі, – зв'язок обернений. Залежно від характеру зміни у із зміною x виділяють лінійні та нелінійні зв'язки. Якщо досліджується зв'язок між результативною ознакою та однією факторною – це одно факторна кореляційно-регресійна модель. Зв'язок між результативною ознакою і кількома факторами відображається багатofакторною моделлю (множинна кореляція).

Для встановлення ступеня кореляційної залежності між ознаками користуються різними показниками щільності зв'язку коефіцієнтом кореляції, коефіцієнтом детермінації, кореляційним відношенням (індекс кореляції), коефіцієнтом еластичності, а також сукупними індексами детермінації та кореляції. У випадку нелінійної залежності для вимірювання щільності зв'язку використовують кореляційне відношення (індекс кореляції). Коефіцієнт

еластичності показує, на скільки відсотків змінюється Y із зміною фактора X на 1%. Для аналізу щільності зв'язку в багатофакторній кореляційно-регресійній моделі складають матрицю парних коефіцієнтів кореляції, які вимірюють щільність лінійного зв'язку кожного фактора з результативною ознакою і з кожною з решти ознак-факторів (кореляційна матриця). Методика розрахунку таких коефіцієнтів та їх інтерпретація такі самі, як і для лінійного коефіцієнта кореляції у випадку однофакторної моделі. Для вимірювання щільності зв'язку між Y і факторами, що входять до рівняння регресії, використовують сукупний індекс детермінації (індекс множинної детермінації).

Необхідно побудувати у програмному забезпеченні SPSS чи Eviews регресійні моделі для двох та надати інтерпретацію отриманим стандартизованим коефіцієнтам:

$$GDP = \beta_1 * m + \beta_2 * y + \beta_3 * p + \beta_4 * r + \beta_5 * e, (3.1)$$

де e – валютний курс, m – грошова маса МЗ, y - ВВП, p – рівень цін, r - %ставка ЦБ.

GDP – ВВП країни

Дані для моделі брати з 1991 по 2022 рік.

5. Структура практики

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
л		п/с	лаб	сп	л		п/с	лаб	сп	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Організаційний етап.										
Тема 1. Організаційна конференція. Отримання завдання, складання графіку проходження практики. Розподіл індивідуальних завдань.	5				5	5				5
Разом за змістовим модулем 1	5				5	5				5
Змістовий модуль 2. Дослідницький етап.										
Тема 2. Порівняльний аналіз факторів формування валютного курсу двох країн.	30				30	30				30
Тема 3. Теоретичні основи аналізу валютного курсу країни.	30				30	30				30
Тема 4. Тестування теорій факторів формування валютного курсу для двох країн	30				30	30				30
Тема 5. Кореляційно-регресійний аналіз впливу монетарної політики на економіку двох країн	30				30	30				30
Разом за змістовним модулем 2	120				120	120				120
Змістовий модуль 3. Завершальний етап.										
Тема 6. Написання висновків та опрацювання списку використаних джерел.	5				5	5				5
Тема 7. Підготовка звіту та обговорення результатів	5				5	5				5

проходження практики.									
Разом за змістовним модулем 3	10				10	10			10
Усього годин	135				135	135			135

6.Методичне забезпечення

Робоча програма навчальної практики, література і джерела, роздатковий матеріал, методичні вказівки та рекомендації з організації та проведення навчальної практики.

Методи навчання - словесні методи: пояснення, бесіда, інструктаж; наочні методи: ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи; практичні методи: самостійної роботи з пошуку статистичних даних, виконання ІНДЗ.

7. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться під час консультацій.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання реферативних доповідей, індивідуального завдання.

Підсумковий контроль - залік

Критерії оцінювання результатів навчання:

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень
відмінно	90 - 100	студент у повному обсязі, самостійно виконав індивідуальний план проходження практики; досконало володіє теоретичними знаннями та може їх застосовувати на практиці; наполегливо та сумлінно виконував завдання практики; самостійно та правильно розробляв та оформлював письмові матеріали; дотримувався правил внутрішнього розпорядку.
добре	85 - 89	студент виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; має хороші теоретичні і практичні знання; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі у процесі підготовки до них та аналізу досягнутих результатів; правильно оформлював та розробляв письмові матеріали, користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; дотримувався правил внутрішнього розпорядку.
	75 - 84	студент виконав індивідуальний план проходження практики за незначної сторонньої допомоги; має хороші теоретичні і практичні знання; виконував заплановані заходи, але відчував незначні труднощі у процесі підготовки до них та аналізу досягнутих результатів; правильно оформлював та розробляв письмові матеріали, користуючись незначною допомогою з боку керівника практики; дотримувався правил внутрішнього розпорядку.
задовільно	70 - 74	студент виконав індивідуальний план проходження практики, користуючись постійною допомогою; має задовільні теоретичні

		знання, що продемонстрував під час практики; виконував заплановані заходи, але відчував труднощі у процесі підготовки до них та аналізу досягнутих результатів, що потребувало постійного контролю та корекції з боку керівника практики; оформлював та розробляв письмові матеріали, допускаючи помилки; мало місце часткове неврахування студентом методичних рекомендацій щодо оформлення та ведення звітної документації практики.
	60 - 69	студент виконав індивідуальний план проходження практики, користуючись постійною допомогою; має задовільні теоретичні знання, що продемонстрував під час практики; виконував заплановані заходи, але відчував труднощі у процесі підготовки до них та аналізу досягнутих результатів, що потребувало постійного контролю та корекції з боку керівника практики; оформлював та розробляв письмові матеріали, допускаючи помилки; студент під час захисту звіту по практиці не демонструє знань щодо нормативної бази або більшої частини вимог, що пов'язані зі змістом практики, суттєві помилки не виправляє, незрозуміла побудова відповідей на поставлені під час захисту питання. Неохайне та несистематичне заповнення щоденника практики, допущені помилки. Не своєчасна підготовка звіту про роботу, яку виконано під час практики.
незадовільно з можливістю повторного складання	35 - 59	студент не виконав індивідуальний план проходження практики; має задовільні теоретичні знання, але не зміг їх продемонструвати під час вирішення задач практики; не дотримувався правил внутрішнього розпорядку.
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 - 34	Студент не виконав індивідуальний план проходження практики та не підготував звіт.

8. Розподіл балів, які отримують студенти Кількість балів за критеріями

№	Елемент оцінки	Бали
1	Відвідування консультацій	10
2	Своєчасність виконання завдань	10
3	Якість виконання завдань	30
4	Зміст та оформлення звіту	20
5	Виступ з доповіддю на захисті практики	15
6	Відповіді на запитання під час захисту практики	15
Всього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
85-89	B	добре	

75-84	C		зараховано
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Навчально-методичне забезпечення

- Програма навчальної практики;
- Методичні вказівки щодо проходження практики;
- Мультимедійні презентації.

Вищезазначене навчально-методичне забезпечення розміщено у Google Classroom

Матеріальне забезпечення

Проектор Epson EB –W42 з кріпленням 2E (введений в експлуатацію у 2019 р.). Екран підвісний моторизований 16:9, 135”(3*1,68). Проектор Epson EB –X41 з кріпленням 2E (введений в експлуатацію у 2019 р.). Екран підвісний моторизований 16:9, 135” (3*1,68). Ноутбук ASUS R515MA 15/6” Intel# 2840/2/500 (введений в експлуатацію у 2019 р). Доступ до наукометричних баз Web of Science та Scopus.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І.І.Мечникова. Оновлена редакція. Затв. Вченою радою ОНУ від 23.10.2022 р. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2022.pdf

2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.93 № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

3. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / Колегія авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса : «Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.

4. Rodionova T.A. International Economic Relations: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А. Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. – 172 с.

5. Кириченко М.В. Галюк А.А. ВПЛИВ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК КРАЇН АЗІЇ. Економіка та суспільство, (54). 2023

6. Кириченко М.В. Галюк А.А ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ БІЗНЕС-СТРУКТУР КИТАЮ. Економіка та суспільство, (55) 2023
7. Кириченко М.В., Юркова О.Н. ІРО В КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ: ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ ДЛЯ УКРАЇНИ Bulletin of Sumy National Agrarian University, 4 (96) 2023
8. Yakubovskiy S., Kyrychenko M. Role Of Blockchain Technology In The Development Of Global Information Technology And Fintech Markets In The Conditions Of Globalization ISSN 2518-1394 (online), ISSN 2226-2822 (print) Вісник Маріупольського Державного Університету Серія: Економіка, Маріуполь:2018, Вип. 15, С. 126-132, 0.6 д.а.
9. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси : навч. Посібник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, М.І. Барановська. – Видання 4-тє, перероб. та доп. – К. : Центр учбової літератури, 2011 – 286 с
10. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навч. посібник / К.Ф. Ковальчук, Д.Є. Козенков, Ю.Г. Момот. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 150 с
11. Патица Н.І. Міжнародні валютно-кредитні відносини : навч. посіб. / Н.І. Патица. – К. : Знання, 2012. – 566 с.
12. Кириченко М.В., Ніколаєв Ю.О. Економічна теорія. Методичний посібник . – Одеса : «Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова», 2012. – 60 с.
13. Міжнародні економічні відносини: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 612 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://knute.edu.ua/file/MjIhNw==/1eb6977390c2f309b01466daf10f0fdc.pdf>
14. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка. -Тернопіль, 2020. .
15. Рокоча В.В. Міжнародна економіка. - Т. 1. - К., 2018.
16. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл.: К.: Знання, 2018.
17. Шевчук В.О. Міжнародна економіка: Теорія і практика: Підручник. — 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2018. - 663 с.
18. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; канд. екон. наук, Т. А.Родіонова; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2018. - 172 с.
19. Глобальна економіка: підручник / Б.Е.Головаш та ін.; за заг. ред. Д. Антонюка. І.Бабець, А. Мокія. Запоріжжя, 2017. 612 с.

Додаткова література

1. Якубовський С.О. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 528 с.
2. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
3. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник / А.І. Боярчук, Р.П. Огородник, І.А. Плющик, Н.М. Антофій, Н.Є. Федорова – Херсон, ТОВ «ВКФ « СТАР» ЛТД», – 2018. – 374 с. URL: <https://eir.kntu.net.ua/jspui/bitstream/123456789/347/1>

4. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса-«ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5240/1>
5. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини : навч. М 43 посібник / Т.В. Шталь [та ін.]. – Харків : «Видавництво «Форт», 2015. – 364 с. URL:<http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1595/1>
6. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с. URL: <http://international-relationstourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/da1e84517cfd25b5ad61025384ff017.pdf>
7. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини [Текст] : навч. посіб. / [Лисенков Ю. М. (голова авт. кол.) та ін.] ; за ред. В. Є. Поліванова, В. О. Мещерякова, Ю. М. Лисенкова; Укр. держ. ун-т фінансів та міжнар. торгівлі. - Київ: Зовнішня торгівля, 2014. - 511 с. Шнирков О.І. Торгова політика ЄС. Київський національний університет імені Т.Г. Шевченка. Інститут міжнародних відносин. – К., 2018.
8. Baldwin R., Wyplosz C. The Economics of European Integration. 2nd Edition. - McGraw Hill Education, 2018.
9. Pelkmans J., European Integration: Methods and Economic Analysis. - 6th edition. Pearson Education Limited, 2018.
10. Artis M., Nixson F.(ed), The Economics of the European Union, - 7th ed. - Oxford, 2016.
11. Осика С.Г., П'яницький В.Т. Світова організація торгівлі / 3-тє видання, перероблене і доповнене. - К.: «К.І.С.», 2018. – 516 с.
12. J.H. Boyd, G. De Nicolo, T. Rodionova, 2019, Banking Crises and Crisis Dating: Disentangling Shocks and Policy Responses // Journal of Financial Stability – Volume 41.- P.45-54. <https://doi.org/10.1016/j.jfs.2019.03.001>
13. Yakubovskiy, S., Rodionova, T. and Kyfak, A. (2019) “Inflow of Foreign Capital as a Factor of the Development of Current Accounts of the Eastern European Countries”, Journal Transition Studies Review, 26(2), pp. 3-14. DOI: <https://doi.org/10.14665/1614-4007-26-001>
14. T. Rodionova, S. Yakubovskiy, A. Kyfak (2019) “Foreign Capital Flows as Factors of Economic Growth in Bulgaria, Czech Republic, Hungary and Poland”, Research in World Economy, Vol. 10, No. 4, pp. 48-57. DOI: <https://doi.org/10.5430/rwe.v10n4p48>
15. H. Alekseievska, A. Kyfak, T. Rodionova, S. Yakubovskiy (2019) “Modeling Outcomes of Unconventional Monetary Policy”, International Journal of Recent Technology and Engineering, Volume-8, Issue-4, November 2019, pp. 10263-10268. DOI:10.35940/ijrte.D4503.118419
16. S. Yakubovskiy, T. Rodionova, T. Derkach Impact of Foreign Investment Income on External Positions of Emerging Market Economies - Journal Transition Studies Review, Yakubovskiy S., Alekseievska H., Tsevukh Y. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Eastern European Countries. Journal Global Policy and Governance. 2020 ISSN online 2194-7740 / ISSN print 2194-7759. DOI 10.14666/2194-7759-9-1-003.

17. Tulyakov V., Alekseevska H., Yakubovskiy S. Legal and Economic Aspects of Monetary Regulation of The European System of Central Banks. Journal for the International and European Law, Economics and Market Integrations 2021 Vol. 8 No. 2, <https://doi.org/10.22598/iele.2021.8.2.4>

11. Електронні інформаційні ресурси

1. European Central Bank (2023) URL:
https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html.
2. International Monetary Fund (2023) Databases, URL::
<https://www.imf.org/en/Data>.
3. Державна служба статистики в Україні, 2023, URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Бібліотека імені В.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, URL: <http://lib.onu.edu.ua>
6. Українська Асоціація Економістів-Міжнародників URL:
<http://www.ugouaem.com>
7. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>